

॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ भायार्या अदंष्ट्रत्वं जानन्स्वस्य निर्दोषतां ख्यापयितुं उभयकृतमप्यपराधं लोकमध्ये भार्यायामेवासंजयितुं तामाह शिखंडिनीति यद्य
प्यहं शिखंड्यर्थे त्वया शिखंडिन्वाच वंचितस्तथापि त्वं मा भैः शिखंडिनि विषये विधास्ये युवयोर्धारणं पोषणं च करिष्ये न तु हि सिष्ये इत्यर्थः यद्वा हे शिखंडिनि त्वं मा भैः हे बरारो हे भार्ये त्वं च मा भैरिति द्वयोरपि अभयं

भीष्म उवाच सहिप्रकृत्या वै भीतः किल्बिषी च नराधिपः ॥ भयंती ब्रमनु प्राप्नोद्गुपदः पृथिवीपतिः ॥ ११ ॥ विस्तृज्य दूतान् दाशार्णेद्गुपदः शोकमूर्च्छितः ॥ समेत्य
भार्यारहिते वाक्यमाह नराधिपः ॥ १२ ॥ भयेन महता विष्टो हृदि शोकेन चाहतः ॥ पांचालराजो दयितां मातरं वै शिखंडिनः ॥ १३ ॥ अभियास्यति मां कोपात्सं
धीसुमहाबलः ॥ हिरण्यवर्मानृपतिः कर्षमाणो वरूथिनीं ॥ १४ ॥ किमिदानीं करिष्यावो मूढौ कन्यामिमां प्रति ॥ शिखंडी किल पुत्रस्ते कन्येति परिशंकितः ॥ १५ ॥
इति संचित्य यत्नेन समित्रः सबलानुगः ॥ वंचितो स्मीति मन्वानो मां किलोद्धर्तुमिच्छति ॥ १६ ॥ किमत्र तथ्यं सुश्रोणि मिथ्या किं ब्रूहि शोभने ॥ श्रुत्वा त्वत्तः शुभं
वाक्यं संविधास्याम्यहं तथा ॥ १७ ॥ अहं हि संशयं प्राप्नो बालाचेयं शिखंडिनी ॥ त्वंच राज्ञि महत्कृच्छ्रं संप्राप्ता वरवर्णिनि ॥ १८ ॥ सा त्वं सर्वविमोक्षाय तत्त्वमाख्या
हि पृच्छतः ॥ तथा विदध्यां सुश्रोणि कृत्य मा शुशुचिस्मिते ॥ १९ ॥ शिखंडिनि च मा भैस्त्वं विधास्ये तत्र तत्त्वतः ॥ रूपया हं वरारोहे वंचितः पुत्रधर्मतः ॥ २० ॥ मया
दाशार्णको राजा वंचितः समहीपतिः ॥ तदा चक्ष्वमहाभागे विधास्ये तत्र यद्वितं ॥ २१ ॥ जानता हि न रेंद्रेण ख्यापनार्थं परस्य वै ॥ प्रकाशं चोदिता देवी प्रत्युवाच म
हीपति ॥ २२ ॥ इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि अंबोपाख्यानपर्वणि द्रुपदप्रश्ने नवत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १९० ॥ ॥ ७३ ॥ भीष्म उवाच ततः शि
खंडिनो माता यथा तत्त्वं नराधिप ॥ आचक्ष्वे महाबाहो भर्त्रे कन्यां शिखंडिनीं ॥ १ ॥ अपुत्रयामयाराज नृसपत्नीनां भयादिदं ॥ कन्या शिखंडिनी जाता पुरुषो वै
निवेदिता ॥ २ ॥ त्वया चैव नरश्रेष्ठ तन्मे प्रीत्यानुमोदितं ॥ पुत्रकर्मकृतं चैव कन्यायाः पार्थिवर्षभ ॥ ३ ॥ भार्या चोढा त्वयाराज नृदशार्णाधिपतेः सुता ॥ मया च प्र
त्यभिहितं देववाक्यार्थदर्शनात् ॥ कन्या भूत्वा पुमान् भावीत्येवं चैतदुपेक्षितं ॥ ४ ॥ एतच्छ्रुत्वा द्रुपदो यज्ञसेनः सर्वतत्त्वं मंत्रविद्भ्यो निवेद्य ॥ मंत्रं राजा मंत्रयामास
राजन्यथा युक्तं रक्षणे वै प्रजानां ॥ ५ ॥ संबंधकं चैव समर्थ्य तस्मिन् दाशार्णके वै नृपतौ न रेंद्र ॥ स्वयंकृत्वा विप्रलभं यथा वन्मंत्रैकाग्रो निश्चयं वै जगाम ॥ ६ ॥

दत्वा जनमध्ये पृच्छति ॥ २० ॥ भयेति विधास्ये करिष्ये ॥ २१ ॥ परस्य शत्रोर्लोकस्य च ॥ २२ ॥ इति उद्योगपर्वणैकंठ्ये भारतभावदीपेन नवत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १९० ॥ ॥ ७३ ॥ ७३ ॥
तत इति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ संबंधकं समर्थ्य युक्तमेव सांबधिकं मया कृतं न प्रतारणाकृतेति उपपाद्य ॥ ६ ॥